

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

AO Digitale overheid 16-5-2019

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
08-05-2019	19-0469/TH/WB	Wouter Bolier, w.bolier@iederin.nl	

Geachte leden van de Vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,

Op 16 mei aanstaande gaat u met staatssecretaris Knops in gesprek over digitale inclusie tijdens het AO Digitale Overheid. Toeval of niet, op 16 mei is ook de Global Accessibility Awareness Day.¹ Op deze dag vragen organisaties en mensen wereldwijd aandacht voor digitale toegankelijkheid en inclusie. En dat is exact wat wij ook in deze brief doen.

Nieuwe overheidswebsites digitaal toegankelijk?

Nieuwe websites van overheidsinstanties moeten per 23 september 2019 voldoen aan de richtlijnen voor digitale toegankelijkheid. Dit staat in het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid. Voor ouderen, migranten en mensen met een beperking is dit streven zeer belangrijk. Zij zijn relatief vaker afhankelijk van de overheid en hebben direct belang bij een goede digitale toegankelijkheid. Wij steunen de ambitie van het kabinet om de digitale toegankelijkheid te waarborgen en we willen aandringen op het realiseren van concrete stappen.

Wilt u de staatssecretaris vragen welke concrete stappen gezet zijn om de streefdatum te halen voor nieuwe overheidswebsites? Zijn er bijvoorbeeld voorlichtingsbijeenkomsten gepland? En zijn veel bezochte overheidswebsites die vernieuwd worden, zoals MijnOverheid, op tijd digitaal toegankelijk conform het Besluit?

Agenda Digitale Inclusie: iedereen meedoen

De Agenda Digitale Inclusie beschrijft een aantal hoofddoelen, waaronder: 1) digitale diensten voor iedereen makkelijker maken, en 2) mensen helpen met digitalisering om te gaan. De Agenda noemt enkele initiatieven zoals de Gebruiker Centraal zetten en het samen met de Taalambassadeurs inzetten op eenvoudiger taalgebruik. Nu zijn er inmiddels diverse andere initiatieven bekend zoals het initiatief 'Digitaal Samenleven' en het initiatief van de Koninklijke Bibliotheek, vijftien bibliotheken en de Manifestgroep om cursussen te gaan aanbieden. Maar de indruk ontstaat toch dat niet alle relevante groepen in beeld zijn en betrokken worden in dit proces.

Wilt u de staatssecretaris vragen hoe de groepen die nu niet of minder in beeld zijn zoals (migranten)ouderen en mensen met een verstandelijke, auditieve en/of visuele beperking en mensen met een kleine beurs ook betrokken worden in dit proces?

¹ <https://globalaccessibilityawarenessday.org/>

Digitale toegankelijkheid voor mensen met een beperking

Voor veel mensen met een beperking biedt digitalisering extra mogelijkheden om actief deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Dat werkt echter alleen als digitale diensten ook toegankelijk zijn. In de brief van – 4 april 2019, nr. 276, p. 2 – van de staatssecretaris over modernisering van de overheid schrijft hij: "Uit het WRR-onderzoek blijkt dat het niet rekening houden met het doenvermogen van mensen niet alleen ineffectief, inefficiënt en ondoelmatig is, maar ook eraan bijdraagt dat groepen burgers in de knel komen of buiten de boot vallen." In zijn brief van – 12 december 2018, nr. 583, p. 3 – schrijft de staatssecretaris 'meer onderzoek te willen doen naar welke problemen mensen hebben met digitalisering.'

Wilt u de staatssecretaris vragen om in dat onderzoek ook de toegankelijkheid voor en ervaringen van mensen met een beperking en ouderen mee te nemen? Zodat ook de (oudere) burger met een beperking centraal staat?

Alternatieve kanalen voor niet digitaal vaardigen

Digitale toegankelijkheid zal nooit voor iedereen mogelijk zijn. In het rapport 'Maak Waar!' van de Studiegroep Informatiesamenleving en Overheid (2017), stelt de studiegroep dat digitale uitsluiting voorkomen moet worden. Hierbij wordt onder andere gerefereerd aan onderzoek van de Algemene Rekenkamer (2016), waarin staat dat circa tweeënhalf miljoen mensen moeite hebben met taal en rekenen. Het CBS stelde verder dat een op de vijf Nederlanders weinig ICT-vaardigheden heeft (2016). Naast digitaal zal - zo stelt de stuurgroep - de overheid binnen haar dienstverlening daarom blijvend aandacht moeten besteden aan het onderhouden van menselijk contact via telefoon, loket of aan de keukentafel. Een grote groep mensen is om uiteenlopende redenen niet digitaal vaardig of verliest die vaardigheid. Dit aantal neemt in onze vergrijzende samenleving toe.

Wilt u de staatssecretaris vragen om naast digitale dienstverlening altijd alternatieven beschikbaar te (blijven) stellen voor de mensen die niet digitaal vaardig kunnen worden, of die vaardigheid verliezen? Hoe gaat de staatssecretaris hierin concreet voorzien?

Wij vertrouwen erop dat u aan deze punten aandacht besteedt en wensen u een goed overleg.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer
Directeur Ieder(in)

Mede namens:
Oogvereniging
Maculavereniging
Dovenschap

LFB: Landelijke federatie van mensen met een lichte verstandelijke beperking

NOOM: Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten

KBO-PCOB: Katholieke Bond van Ouderen en Protestants Christelijke Ouderen Bond